

Aangetekend

College van Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Weert, **21 AUG. 2025**

Onderwerp : zienswijze tegen het ontwerpbesluit met kenmerk 2022-002963
Uw kenmerk : OLO 6633361 / 2022-002963
Zaaknummer : Z2025-00001347

Geacht college van Gedeputeerde Staten van Limburg,

Hierbij maken wij onze zienswijze kenbaar met betrekking tot het ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Limburg inzake de Omgevingsvergunning "Accepteren en bewerken van afvalstromen met PFAS" voor CFS B.V., Wetering 14 in Weert. Daarnaast verzoeken wij u om in overleg te treden met de gemeente Weert en andere betrokken overheden alvorens een definitief besluit te nemen.

Inleiding

In het ontwerpbesluit wordt onder andere een verhoging van de lozing van PFAS op het gemeentelijk rioolstelsel toegestaan. De gemeente Weert is als beheerder van het openbaar rioolstelsel verantwoordelijk voor de doelmatige inzameling en transport van afvalwater. Daarnaast draagt de gemeente zorg voor het beperken van wateroverlast, onder andere bij hevige neerslag en heeft de gemeente een zorgplicht ten aanzien van de volksgezondheid. Ook investeren wij in het verbeteren van het rioleringsstelsel.

Vanuit deze verantwoordelijkheden zijn wij van mening dat de voorgestelde verhoging van PFAS-lozing aanzienlijke risico's en praktische bezwaren met zich meebrengt én geen recht doet aan het voorzorgsbeginsel. Het voorgenomen besluit is meer dan gebrekkig gemotiveerd, omdat in ieder geval niet is toegelicht waarom dit besluit nu zo is genomen. Het is onduidelijk waarom het besluit zo wordt genomen, omdat geen enkele aanvang van motivering is gemaakt. Een goede beoordeling door belanghebbenden kan hierdoor niet plaatsvinden. Wij accepteren dit besluit niet en zullen juridische stappen nemen indien het voorgenomen besluit toch wordt genomen.

Hieronder lichten wij onze zienswijze(n) nader toe.

Zienswijze(n)

1.

Advies gemeente Weert d.d. 10 augustus 2022

Onderstaand het voorlopig advies uit dat document:

De gemeente conformeert zich aan het hoger beleid. Het hoger beleid is er momenteel nog niet. Er zijn nog geen normen beschikbaar. Tot het moment dat hier zekerheid in is, kan de gemeente geen gefundeerd advies (richting RUD) geven over een wijziging van de vergunning. Voor de instandhouding van de riolering is een verhoogde lozing van PFAS geen beperkende factor. Voor de milieubelasting wel. Het advies is dan ook om de vergunningaanvraag voorlopig op te schorten totdat er een landelijke normering is vastgesteld.

Tot het moment dat er een landelijke normering is, kan de gemeente eventueel het advies van het waterschap overnemen.

*Op lokaal niveau kan het overigens zijn dat de landelijke norm (wanneer deze hopelijk op korte termijn geformuleerd is), vanwege bijvoorbeeld de invloed op de werking van een zuivering of de huidige aanwezige concentraties in het ontvangende oppervlaktewater, aangescherpt wordt. Wij adviseren de gemeente om in dat geval deze aangescherpte normen over te nemen. Anderzijds, wanneer de landelijke norm strenger is dan het advies van het waterschap, adviseren wij om de landelijke norm te hanteren.
(.....)*

Dit zeer belangrijke en kundige advies is enkel voor kennisgeving aangenomen zonder gemotiveerd te duiden waarom u dit advies naast u heeft neergelegd. U heeft in het geheel geen reactie gegeven.

In november 2024 is nadere informatie aangeleverd met het verzoek aan partijen om op basis daarvan eventueel een nieuw advies uit te brengen. De veiligheidsregio Limburg-Noord, Inspectie Leefomgeving en Transport (IL en T) en het Waterschap Limburg, met een bijlage met daarin opgenomen het advies van Evides, hebben een nieuw advies uitgebracht.

De gemeente Weert heeft op 22 januari 2025 aangegeven geen nieuw advies uit te brengen. Reden hiervoor was dat deze aanvullende informatie geen aanleiding gaf om het advies van de gemeente Weert te herzien. Daarnaast constateren wij ook dat er geen Europese/nationale normering is waaraan (kenbaar) getoetst is. Het advies van 10 augustus 2022 blijft daarmee overeind.

2.

Milieurisico's en onvoldoende onderbouwing

De impact van de lozing van PFAS-houdend afvalwater op het gemeentelijk rioolstelsel is ongewenst. Niet zozeer voor de werking en instandhouding van de riolering, maar vooral vanwege de persistente aard van deze stoffen. PFAS breekt nauwelijks af in het milieu, is mobiel in water, en vormt een risico voor mens en dier. De ontwerpvergunning bevat onvoldoende onderbouwing van:

- De exacte samenstelling, concentratie en met name ook de exacte hoeveelheden PFAS in de afvalwaterstroom welke op de riolering wordt geloosd;
- De effecten op het riooltransportsysteem, de afvalwaterzuivering en het ontvangende oppervlaktewater;
- De cumulatieve belasting van PFAS in het watersysteem als gevolg van andere lozingen;
- Vanuit de minimalisatieplicht moet de aanbieder alles doen wat technisch en economisch haalbaar is om emissies verder te beperken. De beoogde Best Beschikbare Technieken (BBT) zou een verwijderingsrendement van 95% kunnen behalen. Om budgettaire redenen wordt een rendement van 55% verwacht. U gaat hiermee akkoord op basis van de kostenberekening van de aanvrager. Dat deze 55% daadwerkelijk wordt behaald is een aanname en de onderbouwing ervan ontbreekt. Daarnaast heeft de gemeente Weert vraagtekens of de BBT wel optimaal wordt benut. Het kost de samenleving nu al miljoenen om de kwaliteit van het drinkwater op peil te houden, terwijl u wilt toestaan dat een bedrijf extra PFAS stort;
- Er zijn momenteel nog geen Europese normen of landelijke algemene regels en normen voor de lozing van PFAS. Er is alleen sprake van advieswaarden. Door de vergunning voor onbepaalde tijd af te geven, is herziening niet mogelijk wanneer normen in de toekomst worden vastgesteld. Het is volstrekt niet passend om een vergunning voor onbepaalde tijd af te geven terwijl wij allen geacht worden om steeds meer verontreiniging uit het milieu te halen.

3.

Beheer en onderhoud van het gemeentelijk rioolstelsel

De verhoogde lozing van PFAS leidt tot:

- Afzetting van PFAS in voegen, poriën, rioolslib of bezinklagen in leidingen en gemalen. Dit leidt tot een verhoogde PFAS belasting bij het reinigen, afvoeren en verwerken van slib, met hogere kosten en gezondheidsrisico's voor uitvoerend personeel. Daarnaast kan zowel beton bij vervanging als het reinigingswater bij onderhoud als PFAS-houdend afval worden aangemerkt;

- Verontreiniging van overstortstromen tijdens piekbelasting van het riool (bijvoorbeeld tijdens hevige regen). Tijdens overstortsituaties komt het PFAS in de riolering ongezuiverd in het oppervlaktewater terecht. Dit kan schade toebrengen aan ecologie en drinkwaterbronnen;
- Belemmering van hergebruik van rioolslib of andere reststromen (zoals zeefgoed en zand), omdat PFAS hierin aangetroffen kunnen worden;
- Het peil in de Zuid-Willemsvaart is gereguleerd middels stuwen waardoor er nauwelijks sprake is van doorstroming. Dat betekent dat met PFAS verontreinigd overstortwater en het effluent vanuit de rioolwaterzuivering het water in de Zuid-Willemsvaart steeds meer met PFAS zal belasten. De gemeente Weert heeft diverse inlopen op de Zuid-Willemsvaart die watergangen, waterpartijen zoals vijvers, sloten en duikers etc. in Weert voorzien van doorstromend water. Uitloop van dit water geschiedt op de bestaande waterlopen. Hierdoor vindt verspreiding van PFAS plaats. Het is volstrekt onduidelijk tot wat voor waarden deze concentraties PFAS gaan toenemen en wat voor effecten ze hebben op het ecosysteem, flora en fauna. Uiteindelijk zal deze verspreiding ook plaatsvinden in de Maas en komt dit terecht in het waterdrinksysteem. U beschouwt alleen de plaatselijke situatie en onderbouwt niet hoe de verspreiding van de PFAS niet in het waterdrinksysteem zou kunnen komen.

4.

Relatie met wateroverlast en klimaatadaptatie

In de context van klimaatverandering neemt het risico op extreme neerslag en daarmee water-op straat situaties toe. Dit vergroot het risico dat PFAS-houdend afvalwater via noodoverstorten of kolken direct in de leefomgeving of in het oppervlaktewater terecht komt. Daarmee ontstaat een onwenselijke situatie waarbij schadelijke stoffen in sloten of zelfs op straat kunnen belanden, met mogelijke gevolgen voor de volksgezondheid, stedelijk groen, en dieren.

5.

Juridische en beleidsmatige overwegingen

De voorgenomen verhoging is in strijd met:

- Het voorzorgsbeginsel (art. 191 VWEU) vanwege de onzekerheid over de risico's van PFAS voor de gezondheid en het milieu. Wij willen voorkomen dat er mogelijke schade aan de leefomgeving of de gezondheid optreedt. Wij achten het volstrekt onbegrijpelijk dat u de aangevraagde vergunning verleent, omdat u hiermee in strijd handelt met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt. U handelt daarmee ook in strijd met het Beleidskader 2024-2027 'Nieuwe energie en een schoon leefmilieu' van de Provincie Limburg. In dit Beleidskader is op pagina 53 als uitgangspunt opgenomen dat burgers niet aan ongeoorloofde en ongewenste risico's worden blootgesteld. Met het toestaan van een verhoging van de lozing van PFAS op het gemeentelijk rioelstelsel stelt u burgers bloot aan ongeoorloofde en ongewenste risico's. U weet dat PFAS schadelijk kan zijn voor de gezondheid. U heeft de bevoegdheid om de aangevraagde vergunning te weigeren of aan te scherpen. U beschikt over een eigen beleidskader die een andere uitkomst rechtvaardigt;
- De doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW), die verdere verslechtering van waterkwaliteit verbiedt. PFAS-vervuiling is een groot probleem voor het behalen van de doelstellingen van de KRW. Omdat PFAS-stoffen persistent en schadelijk zijn, dragen ze bij aan de slechte chemische toestand van complete waterlichamen. Het voldoen aan de KRW-eisen vereist dus dat op alle overheidsniveau's maatregelen getroffen worden om de lozing en verspreiding van PFAS-stoffen te stoppen en de aanwezige vervuiling te saneren. De KRW fungeert als een kader dat de aanpak van chemische verontreinigingen, waaronder PFAS, verplicht stelt om een gezonde wateromgeving te garanderen. De KRW en bredere Europese milieudoelen streven naar het voorkomen van vervuiling. Voor PFAS betekent dit in de praktijk een bronaanpak. Het scenario is dat de uitstoot van PFAS naar nul wordt teruggebracht. Dit betekent dat bij het verlenen van vergunningen de nadruk ligt op het voorkomen van lozingen en niet op het verlenen van een 'recht op lozen'. Verder achten wij de voorgenomen verhoging ook in strijd met twee cruciale principes van de KRW. i) Achteruitgangsverbod: een vergunning mag niet leiden tot een verslechtering van de waterkwaliteit. Als er al PFAS in een waterlichaam aanwezig is, mag een nieuwe lozing niet de concentratie verhogen. ii) Verbeterplicht: als de waterkwaliteit niet goed is (bijvoorbeeld

door overschrijding van de KRW-normen), moet deze worden verbeterd. Nieuwe vergunningen voor PFAS-lozingen dienen strikt te zijn of zelfs geweigerd te worden om te voorkomen dat de verbetering van de waterkwaliteit wordt belemmerd. Landelijk steunen we af op een KRW waterkwaliteit-crisis met een maatschappelijk effect die vergelijkbaar is als de stikstof-crisis. Alle KRW seinen staan momenteel al op diep-rood. Slechts 2% van het oppervlaktewater in Nederland voldoet aan de KRW-normen. Drinkwaterbedrijven slaan alarm over de drinkkwaliteit. U beschikt al over een negatief advies van drinkwaterbedrijf Evides;

- Het nationale Handelingskader PFAS, waarin het uitgangspunt is dat lozingen tot een minimum beperkt moeten worden;
- Op pagina 35 van de ontwerp Omgevingsvergunning staat gesuggereerd dat er volgens het "Besluit milieueffectrapportage" onderdeel D kolom 1 onder categorie 18.1 van de D-lijst geen mer-beoordelingsplicht geldt voor de voorgenomen wijziging van de vergunning;
- Hier is in onze ogen wel degelijk sprake van een oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie en geldt er een mer-beoordelingsplicht. Deze ontbreekt, waardoor de Omgevingsvergunning niet voldoet aan de wettelijke verplichtingen.

6.

Volksgezondheid

Het belang van de volksgezondheid van de inwoners van Weert is volstrekt onvoldoende meegenomen in het voorgenomen besluit. Wij hebben een zorg- en minimalisatieplicht en accepteren dit voorgenomen besluit daarom niet. Ook de GGD erkent dat PFAS schadelijk kan zijn voor de gezondheid. Als bijlage treft u het advies van de GGD aan. Wij verzoeken u om dit advies te betrekken bij de besluitvorming. Daarnaast dient volgens het Beleidskader 2024-2027 'Nieuwe energie en een schoon leefmilieu' van de Provincie Limburg bij projecten van provinciaal belang de impact op de gezondheid door de veranderende leefomgevingskwaliteit deugdelijk en kenbaar te worden meegewogen in de belangenafweging. Volgens het Beleidskader dient breder te worden beoordeeld dan enkel milieueffecten, maar ook wat het gevolg is van bepaalde blootstellen. Van een deugdelijke belangenafweging van het gezondheidsbelang in het ontwerpbesluit is geen sprake.

7.

Andere adviezen

De Inspectie Leefomgeving en Transport en het Waterschap Limburg met daarbij een bijlage van het advies van drinkwaterbedrijf Evides hebben geadviseerd om de aangevraagde vergunning van CFS te weigeren. Wij vinden het volstrekt onbegrijpelijk dat u deze zwaarwegende adviezen in het ontwerpbesluit naast zich neerlegt. Op grond van een deugdelijke motivering van deze partijen verzoeken wij u om deze adviezen te betrekken bij de besluitvorming. Als bijlage treft u deze adviezen aan. Daarbij gaan wij er vanuit dat u al beschikt over deze adviezen inclusief de daarbij behorende bijlagen.

Verzoek

Met verwijzing naar het voorafgaande verzoeken wij u dringend:

- Af te zien van het toestaan van een verhoogde PFAS-lozing op het riool;
- Of ten minste: te komen tot strengere voorwaarden die waarborgen bieden voor de bescherming van het gemeentelijk rioolstelsel, de volksgezondheid en het milieu én die technisch haalbaar zijn op basis van de BBT. Door strengere voorwaarden te verbinden aan de verwerking van PFAS draagt u bij aan de ontwikkeling van alternatieve technieken om het gebruik van PFAS te verminderen. Op pagina 53 van het Beleidskader 2024-2027 'Nieuwe energie en een schoon leefmilieu' van de Provincie Limburg is dit ook opgenomen: "(...) Door te sturen op een afname van de milieubelasting wordt concreet gewerkt aan een verbetering van het leefmilieu én ontstaan prikkels voor innovatie en de inzet van de meest stille en schone toestellen of andere technieken.";
- In combinatie met ten minste strengere voorwaarden zoals in het voorafgaande punt benoemd: aanpassing van de geldigheidsduur van onbepikt naar tot het moment dat Europese of landelijke normen worden vastgelegd die in strijd zijn met deze

Omgevingsvergunning. Wij vinden in deze tijd met alle onzekerheden omtrent PFAS onacceptabel om een vergunning voor onbepaalde tijd af te geven.

- De kosten die voortvloeien uit extra beheer en sanering niet op het gemeentelijk beheer af te wentelen.

Wij accepteren enkel dat bij de verdere besluitvorming onze zienswijzen onverkort worden overgenomen. Wij behouden ons het recht om deze zienswijze(n) aan te vullen bij gebreke waarvan wij ons over nadere stappen zullen beraden.

Graag ontvangen wij een bevestiging van ontvangst van deze zienswijze en een afschrift van het definitieve besluit.

Kostenvergoeding

Wij beschouwen u als aansprakelijk voor de geleden en nog te lijden schade als het voorgenomen besluit wordt genomen. Wij behouden ons het recht om hierin verder juridische stappen te ondernemen en de daarmee gemoeide kosten af te wentelen.

Heeft u vragen?

Neem dan gerust contact op met [redacted] van de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving, te bereiken via telefoonnummer (0495) [redacted] of per e-mail via vergunningen@weert.nl. Wilt u hierbij het zaaknummer vermelden?

Met vriendelijke groet,

namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert,

[redacted]
mr. R.J.H. Vlecken
burgemeester

Bijlage : Advies GGD d.d. 18 augustus 2025
Advies Waterschap Limburg d.d. 1 april 2025
Advies Inspectie Leefomgeving en Transport d.d. 6 februari 2025

Bijlagen

Gemeente Weert
T.a.v. mevrouw M. Ferrière (wethouder)
Postbus 950
6000 AZ WEERT

datum	18 augustus 2025	behandeld door	Milieu/OKA
uw kenmerk		telefoonnummer	+31881191200
ons kenmerk	UIT058861	bijlage(n)	
onderwerp	Advies inzake ontwerpbesluit van GS inzake omgevingsvergunning van afvalverwerkingsbedrijf CFS te Weert		

Geachte mevrouw Ferrière,

De GGD Limburg-Noord (GGD LN) (mevrouw [REDACTED]) heeft op verzoek van wethouder Ferrière de vraag ontvangen of de GGD Limburg-Noord (GGD LN) een reactie wil geven op de door de gemeente verstrekte 'Ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Limburg - Omgevingsvergunning - Accepteren en bewerken van afvalstromen verontreinigd met PFAS - CFS B.V. te Weert (Zaaknummer: 2021 - 209673 | 2022-002963); Kenmerk: D2025-00000598 d.d. 10 juli 2025.

De aanvraag (21-01-2022) van afvalverwerkingsbedrijf CFS betreft o.a. het accepteren en bewerken van afvalstromen verontreinigd met PFAS (GenX, PFOS en PFOA). De inrichting is gelegen aan Wetering 14 te Weert.
Op 29 november 2024 is de aanvraag aangevuld. Er wordt nu vergunning gevraagd voor het **accepteren en behandelen met actief kool van afvalstromen verontreinigd met PFAS**. De eerder aangevraagde bouwactiviteiten zijn verwijderd uit de aanvraag. Ook wordt de maximale hoeveelheid proceswater die per etmaal mag worden geloosd verlaagd tot 411 m3.

De inrichting CFS ontvangt vloeibare en vaste afvalstoffen uit verschillende industriële takken zoals bijvoorbeeld wasstraten, petrochemische industrie, verffabrieken, metaalbewerking, en levensmiddelen industrie.

De vloeibare afvalstoffen worden ontwatert waarbij het vrijkomende water wordt behandeld en vervolgens op het riool wordt geloosd.

De uiteindelijke lozing op het oppervlaktewater (in deze situatie de Zuid- Willemsvaart) vindt niet door CFS plaats, maar via de rwzi van het Waterschap Limburg.

Algemeen

PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen) zijn chemische stoffen die vanwege hun water-, vet- en vuilafstotende eigenschappen in talloze producten worden gebruikt.

Tegelijkertijd vormen ze een ernstig risico voor mens en milieu vanwege hun persistentie en schadelijke gezondheidseffecten

Het is een groep van duizenden chemische stoffen. Bekende voorbeelden zijn PFOS, PFOA en GenX. PFAS worden door de mens gemaakt. Ze worden in heel veel producten en productieprocessen gebruikt. Via die producten komen ze vervolgens in het milieu terecht, zoals in de bodem, in het (grond)water, in planten en in dieren.

Via ons eten en drinken komen PFAS ook in ons lichaam terecht. Je kunt daarnaast kleine beetjes PFAS binnenkrijgen op andere manieren. Bijvoorbeeld als je zwemt in natuurwater waar PFAS in zit. Of als je een smeermiddel of impregneermiddel met PFAS gebruikt.

Overal in Nederland zitten PFAS in het milieu en we hebben allemaal PFAS in ons lichaam. PFAS breken niet af in het milieu en kunnen schadelijk zijn voor mensen. **Daarom is het belangrijk om te voorkomen dat deze stoffen in het milieu komen.**

Gezondheidseffecten PFAS

PFAS kunnen schadelijk zijn voor de gezondheid. Deze stoffen kunnen veranderingen in het lichaam veroorzaken. Zo weten we dat sommige PFAS mogelijk een effect kunnen hebben op o.a.:

- het immuunsysteem, de lever en schildklier
- een hoger cholesterol
- de ontwikkeling van ongeboren kinderen (iets lager geboortegewicht)
- de voortplanting
- het veroorzaken van kanker. Onderzoek naar jarenlange, hoge blootstelling aan PFOA laat een verband zien met nierkanker, zaadbalkanker en mogelijk schildklierkanker.

Over de meeste PFAS weten we nog heel weinig. PFAS verschillen in hun eigenschappen, de ene is schadelijker dan de andere.
(<https://ggdleefomgeving.nl/schadelijke-stoffen/pfas/>)

Blootstellingsroutes

De meeste PFAS krijgen mensen binnen via het **eten en drinkwater**. Uit een onderzoek van het RIVM in 2021 blijkt dat veel Nederlanders alleen al via eten en drinkwater méér PFAS binnenkrijgen dan veilig is volgens de gezondheidkundige grenswaarde. Die waarde geeft aan welke blootstelling geen verandering in het lichaam geeft

Als je lange tijd meer binnenkrijgt dan de gezondheidkundige grenswaarde, dan neemt de kans op gezondheidseffecten toe. Dat de kans op effecten toeneemt, wil niet zeggen dat je daar ook echt iets van gaat merken. Dat hangt ook af van veel andere zaken, zoals erfelijke aanleg, leefstijl en of je andere ziekten hebt. Het RIVM adviseert de overheid ervoor te zorgen dat mensen minder PFAS binnenkrijgen.

Men kan zelf niet zoveel doen om te voorkomen dat je PFAS binnenkrijgt. Voldoende water drinken en gevarieerd eten zijn belangrijk om gezond te blijven, ook al krijg je er een beetje PFAS mee binnen. Als je zorgt dat je veel verschillende voedingsmiddelen

eet, voorkom je dat je vaak voedingsmiddelen eet waar meer schadelijke stoffen in zitten.

Je kunt daarnaast **extra** PFAS binnenkrijgen via o.a.:

- Als je (regelmatig) groenten eet van bodem waarin PFAS zitten.
Heb je een grote moestuin? Dan eet je daar misschien bijna dagelijks groenten uit. Het is dan belangrijk om te weten of de grond geschikt is voor het telen van groenten, en niet vervuild is met PFAS of met andere stoffen, zoals lood.
- Als je (regelmatig) eieren met te veel PFAS eet. Vooral eieren van eigen kippen bevatten soms te veel PFAS. Het is het meest veilig om eieren uit de supermarkt, van speciaalzaken of van de markt te eten, omdat we weten dat daar minder PFAS in zitten.
- Als je zwemt in zwemwater met PFAS.
Vooral als je zwemwater inslikt. Zwem daarom bij voorkeur in officieel zwemwater (www.zwemwater.nl) .

Beleid

Het beleid dient erop gericht te zijn om:

- PFAS-blootstelling bij de bevolking te verminderen
- Emissies en lozingen door industrie te beperken
- Veilige alternatieven voor PFAS te bevorderen.

De beleidsinstrumenten die hiervoor van toepassing zijn o.a.:

- Bronaanpak: Verbod op PFAS waar alternatieven beschikbaar zijn
- Vergunningen en toezicht: Strengere milieuregels voor bedrijven die PFAS produceren of gebruiken (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/pfas/regels-voor-pfas>)

De Nederlandse overheid doet veel om de blootstelling aan PFAS te verminderen. Er zijn strengere regels gekomen voor PFAS in drinkwater en voedsel, en bedrijven mogen steeds minder PFAS uitstoten. Nederland werkt ook op Europees niveau aan een totaalverbod op PFAS.

Als het lukt om de uitstoot te stoppen, dan blijft het probleem nog langere tijd bestaan. PFAS breken namelijk niet goed af in het milieu en kunnen maar moeilijk worden opgeruimd. Daardoor blijven ze nog lange tijd aanwezig. We hopen wel dat met een verbod de hoeveelheid PFAS afneemt, zodat het in de toekomst bij mensen weer onder de gezondheidkundige waarde komt.

Het Europese verbod is belangrijk, omdat PFAS wereldwijd worden gemaakt en verspreid. Het Europese besluit duurt echter lang. In de tussentijd doen gemeenten, provincies en de overheid in Nederland onderzoek naar de bronnen van PFAS, geven ze strengere vergunningen aan bedrijven en nemen ze maatregelen om PFAS te vervangen, waar dat mogelijk is.

(<https://ggdleefomgeving.nl/schadelijke-stoffen/pfas/#wat-doet-de-overheid-om-inwoners-te-beschermen-tegen-pfas>)

Advies GGD

Deze specifieke situatie levert **gezondheidkundig** niet direct problemen op (omdat er lozing op het riool plaatsvindt en daarmee is er geen sprake van blootstelling). Het draagt echter wel bij aan verspreiding van PFAS in het **milieu**.

De uiteindelijke lozing op het oppervlaktewater (in deze situatie de Zuid- Willemsvaart) vindt niet door CFS plaats, maar via de rwzi van het Waterschap Limburg.

De lozingen verspreiden zich via het oppervlaktewater over een groot gebied, dat werkt verdunnend en zal niet snel tot een gezondheidkundig relevante blootstelling leiden op één aan te wijzen punt.

Kortom in deze vergunningaanvraag zijn wij gezondheidkundig gezien eigenlijk geen partij.

Het uitgangspunt van de GGD is om PFAS bij de bron aan te pakken en verspreiding in onze leefomgeving te beperken.

Aanvullend is het advies van de GGD om te recreëren in officieel zwemwater (www.zwemwater.nl)

De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat we allemaal PFAS binnen krijgen. In 2021 en 2023 bracht het RIVM onderzoeken naar buiten met als boodschap dat Nederlanders via voeding en drinkwater te veel PFAS binnen krijgen. Het RIVM-onderzoek naar PFAS in bloedmonsters bevestigt dit beeld, in 2016-2017 was bij vrijwel iedereen de hoeveelheid PFAS hoger dan de gezondheidkundige grenswaarde. Deze resultaten bevestigen de noodzaak om PFAS bij de bron aan te pakken en verspreiding naar de leefomgeving te beperken.

GGD GHOR Nederland pleit voor een snel verbod op PFAS en benadrukt dat bedrijven en overheid maatregelen moeten nemen om de verspreiding te voorkomen (<https://ggdghor.nl/actueel-bericht/verbod-pfas-noodzakelijk-voor-publieke-gezondheid/>).

GGD LN adviseert dan ook ervoor te zorgen dat er minder PFAS in de leefomgeving terechtkomen. In deze situatie zijn vergunningvoorschriften een middel om dit te bewerkstelligen.

Algemene opmerkingen

- Het overheidsbeleid verplicht bedrijven hun lozingen en uitstoot van ZZS (o.a. PFAS) naar lucht en water te vermijden. Als dat niet haalbaar is, dan moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt (minimalisatieverplichting). Dit is al verplicht sinds 1 januari 2016.
In deze situatie is dit te bewerkstelligen door minimalisatie: als emissies van ZZS niet zijn te voorkomen, worden deze geminimaliseerd (<https://rvs.rivm.nl/onderwerpen/zeer-zorgwekkende-stoffen>) .
- In hoofdstuk 6 van het ontwerpbesluit staan de vergunningsvoorschriften opgenomen. Op basis van de vergunningprocedure kan het bevoegd gezag handhavend optreden.
Tevens valt PFAS onder ZZS en hiervoor geldt een minimalisatieplicht en moet er op termijn sprake zijn van aantoonbare vermindering van uitstoot.
- De aanpak van PFAS vereist een integrale benadering: juridisch, milieutechnisch én gezondheidkundig. Nederland moet zich blijven inzetten voor een Europees verbod en tegelijkertijd nationaal beleid versnellen. GGD

GHOR NL onderstreept dat gezondheidseffecten niet altijd direct merkbaar zijn, maar dat preventie essentieel is.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande vragen hebben dan kunt u contact opnemen met het team Milieu (contactpersoon [redacted] Adviseur Milieu en Gezondheid) of het team OKA (contactpersoon mevrouw dr. [redacted] beleidsadviseur) (tel. [redacted]).

Met vriende

Adjunct D

k

i.a.a.

Gemeente Weert – t.a.v. mevrouw [redacted] - Postbus 950 - 6000 AZ
Weert

Omgevingsdienst Zuid-Limburg

Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

datum 1 april 2025
uw kenmerk
zaaknr. 2024-Z13288
documentnr. Dit nummer wordt gegenereerd zodra deze is opgeslagen in Govermaxx
onderwerp Advies indirecte lozing CFS te Weert.

Geachte [REDACTED]

Op 3 december 2024 zijn aanvullingen ten aanzien van de aanvraag om een omgevingsvergunning van CFS BV, gelegen aan de Wetering 14,6002 SM te Weert ontvangen. U heeft reeds eerder verzocht om een advies uit te brengen over de indirecte lozing conform het bepaalde in artikel 2.26 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Naar aanleiding van de ingediende aanvullingen vindt u bij deze een revisie van ons eerder aan u verstrekte advies.

Advies

Het Waterschap Limburg adviseert om de aangevraagde vergunning van CFS te weigeren. Hieronder volgt een toelichting hoe we tot dit advies zijn gekomen.

Kader indirecte lozing afvalwater

Afvalwater mag slechts op de riolering en een zuiveringstechnisch werk worden gebracht indien door de samenstelling, hoeveelheid en eigenschappen:

- de doelmatige werking van de riolering niet wordt belemmerd;
- de doelmatige werking van het zuiveringstechnisch werk niet wordt belemmerd;
- de nadelige gevolgen voor de oppervlaktewaterkwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater zoveel mogelijk worden beperkt;
- de verwerkbaarheid van het riool- en zuiveringsslib niet nadelig wordt beïnvloed.

Het begrip doelmatige werking kan betrekking hebben op zowel technologische aspecten als de doelmatige exploitatie.

Opmerkingen ten aanzien van de ingediende aanvulling van CFS:

1. Er vindt maar een beperkte reductie bij de bron plaats. Dit is niet in overeenstemming met de ABM-methodiek. Minimalisatie moet zoveel mogelijk bij de bron plaats vinden. Een gemiddeld zuiveringspercentage van 55% is erg laag, ongeacht de uitkomsten van kosten-effectiviteitsberekeningen en immissietoetsen. De overige 45% procent van deze PFAS-verbindingen worden als indirecte lozing geloosd op de RWZI te Weert en komen vervolgens in het milieu terecht. Een biologisch zuiveringssysteem zoals de RWZI Weert zal deze stoffen niet verwijderen. Dit met alle mogelijke negatieve gevolgen van dien in het verderop liggende watersysteem.

De te lozen PFAS-verbindingen zijn ZZS-stoffen, hier moet naar een nullozing gestreefd worden. Om tot een nullozing te komen dient nog een behoorlijke stap gemaakt te worden. Er zijn inmiddels technieken bekend die een hoger verwijderingsrendement hebben dan het zuiveringsrendement genoemd in de aanvraag.

Tevens dient opgemerkt te worden dat bij het doorlopen van de immissietoets ervan uitgegaan wordt dat CFS de enige lozer van PFAS houdend afvalwater is.

2. In de huidige aanvraag wordt een aanzienlijke hoeveelheid PFAS aangevraagd om te mogen lozen, namelijk een jaarvracht van circa 5 kilo. Momenteel trekt het aspect PFAS veel aandacht in de publieke opinie derhalve dient het aspect extra zorgvuldig aangepakt te worden.

3. De RWZI Weert is ontworpen voor de zuivering van stedelijk afvalwater. Het afvalwater afkomstig van CFS is van industriële aard en wijkt sterk af van de samenstelling van stedelijk afvalwater. Met deze aanvraag wordt een relatief grote hoeveelheid PFAS op de RWZI van Weert geloosd. Hierdoor wordt de effluentlozing en indirect de doelmatige werking van de RWZI in gevaar gebracht. De RWZI is niet ontworpen voor deze afvalwaterstroom en zal deze PFAS-vracht enkel verdunnen en daarmee uiteindelijk lozen in het oppervlaktewater. Hierdoor wordt het Waterschap Limburg de lozer van deze PFAS-afvalwaterstroom, terwijl het niet de mogelijkheden heeft om deze afvalwaterstroom te reguleren. In een eerste advies, maart 2024, heeft Rijkswaterstaat ook al aangegeven dat een dergelijke jaarvracht PFAS op de Zuid-Willemsvaart een ongewenste hoeveelheid is.

4. De betreffende lozing kan ook een probleem worden bij toekomstige ontwikkelingen inzake de werking van de RWZI in Weert.

Op termijn zal het Waterschap Limburg, vanwege Europese wet- en regelgeving, medicijnresten moeten verwijderen. Deze PFAS lozing heeft mogelijk een negatief effect hierop in zowel de werking als de kosten. Hiermee wordt een deel van de toekomstige lasten afgewenteld op de Limburgse belastingbetaler. Dit gaat in tegen het principe "de vervuiler betaalt" en is onzes inziens niet de juiste route voor verwerking van deze afvalstroom.

Samenvatting

De afvalwaterstroom afkomstig van CFS wijkt sterk af van stedelijk afvalwater. Deze afvalwaterstroom is niet geschikt om te verwerken in een biologisch zuiveringssysteem zoals de RWZI in Weert. Het kader voor een indirecte lozing wordt met deze lozing niet nageleefd.

Daarnaast heeft de aangevraagde lozing ook een negatief effect op:

- de kwaliteit van het oppervlaktewater dat dient als bron voor drinkwaterproductie;
- de toekomstige ontwikkelingen met betrekking tot de RWZI;
- de uitvoering van het landelijk Zeer Zorgwekkende Stoffen-beleid (ZZS).

Op basis van het bovenstaande adviseert het Waterschap Limburg om de vergunningaanvraag van CFS te weigeren.

Reacties andere waterbelanghebbende

Gezien het belang van bovenstaand advies. Is deze ook doorgestuurd naar ILT, RWS en Evides (drinkwaterbedrijf). ILT heeft ook een advies opgesteld wat in hoofdlijnen vergelijkbaar is met het advies van WL. RWS als waterkwaliteitsbeheerder van het ontvangende oppervlaktewater (Zuid-Willemsvaart) heeft aangegeven akkoord te gaan met dit advies. Ook Evides heeft aangegeven dat de

huidige aanvraag niet voldoet. De uitgebreide reacties van ILT en Evides zijn als bijlage bij dit advies toegevoegd.

Bel met [REDACTED] als u vragen heeft. Mailen kan ook naar [REDACTED]

Wilt u het zaaknummer 2024-Z13288 noemen als u ons belt of mailt. Dan kunnen wij u beter helpen.

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg,
namens deze,

[REDACTED]
secretaris-directeur

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

Gedeputeerde Staten van Limburg
p.a. Omgevingsdienst Zuid-Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

ILT

Veiligheid en instituties
Publieke instellingen
Bedrijven

Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Contactpersoon

Meld- en Informatiecentrum
T 088 489 00 00
www.ilent.nl

Datum 6 februari 2025
Betreft Advies aanvraag verandering omgevingsvergunning CFS

Ons kenmerk
564268

Uw kenmerk
2022-002963

Geacht College,

Op 3 december 2024 heeft de ILT van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg namens Gedeputeerde Staten van Limburg ter advisering de aanvraag om een verandering van de omgevingsvergunning van CFS B.V. (hierna CFS) aan de Wetering 14 te Weert ontvangen. De aanvraag betreft het vergunnen van de acceptatie en verwerking van PFAS houdend afvalwater en de indirecte PFAS lozing die daarmee samenhangt.

Advies

Ik adviseer u de aanvraag wegens strijdigheid met beste beschikbare technieken (BBT) te weigeren.

Toelichting

CFS ontvangt vloeibare en vaste afvalstoffen uit verschillende industriële takken zoals bijvoorbeeld wasstraten, petrochemische industrie, verffabrieken, metaalbewerking, en levensmiddelen industrie.

De vloeibare afvalstoffen worden ontwatert waarbij het vrijkomende water wordt behandeld en vervolgens op het riool wordt geloosd. CFS heeft een vergunning voor de acceptatie en verwerking van een paar honderd verschillende eural codes voor vloeibare afvalstoffen. In de registratie van het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen is te zien dat CFS in 2023 bijna 60.000 ton aan afval heeft geaccepteerd en iets minder 6.000 ton weer uitvoert. In het e-MJV staat een indirecte lozing naar het riool gerapporteerd van 53.391 m³. De registraties voor 2022 zijn van vergelijkbare orde grootte en verhouding. Op basis van deze registraties valt te concluderen dat rond de 90% van het afval dat CFS accepteert op het riool wordt geloosd.

In de voorliggende aanvraag vraagt CFS een jaarvracht aan van 5,015 kg PFAS op een lozingsdebiet van 150.000 m³, omdat het anders niet inpasbaar zou zijn op het uiteindelijke ontvangende oppervlaktewaterlichaam (Zuid-Willemsvaart). De aangevraagde PFAS jaarvracht en lozingsdebiet houdt in dat de gemiddelde PFAS concentratie niet hoger kan zijn dan 33,4 µg/ltr.

Gedifferentieerd naar soort PFAS vraagt CFS een jaarvracht van 2,8 kg aan voor GenX, 1,1 kg

voor PFOA, 0,015 kg voor PFOS en 1,1 kg voor overige PFAS¹. Voor de lozing van PFAS, anders dan de specifiek aangevraagde PFAS verzoekt CFS nadrukkelijk om geen algemeen verbod in de vergunning op te nemen. CFS stelt zich op het standpunt dat een dergelijk verbod niet na te leven zou zijn in verband met de diffuse verspreiding van PFAS en het gegeven dat voortdurend nieuwe PFAS worden gevonden.

Met inachtneming van het lozingsdebiet van 150.000 m³ houden de aangevraagde lozingsvrachten in dat de jaargemiddelde concentratie voor GenX, PFOA, PFOS en overige PFAS niet hoger zou moeten zijn dan respectievelijk 18,7; 7,3; 0,1; 7,3 µg/ltr.

CFS wilt alleen het PFAS gehalte van afvalwaterstromen (laten) vaststellen die zij of de ontdoener beschouwt als PFAS verdacht. Indien de gehalten van GenX, PFOA, PFOS en overige PFAS boven de concentratie (in µg/ltr) uitkomen van respectievelijk 18,5; 7,5; 0,1; 7,5 zal CFS overgaan tot een batchbehandeling met actief kool waarbij het verwijderingsrendement tenminste 95% dient te zijn.

Afvalwaterstromen met een PFAS concentratie onder de genoemde concentratiegrenswaarden en afvalwaterstromen waarvan onbekend is of die PFAS bevatten, worden ook met actief kool behandeld. Maar voor deze behandeling wilt CFS – op basis van kosteneffectiviteit – niet meer dan €284.300,- per jaar uitgeven waardoor een verwijderingsrendement van 55% wordt verwacht bij het maximale aangevraagde debiet van 411 m³/dag.

Aangezien de gehele PFAS-groep op basis van artikel 5.22a uit het Besluit Activiteiten Leefomgeving is aangewezen als zeer zorgwekkende stof (ZZS) dient de aangevraagde lozing getoetst te worden tegen het voor ZZS geldende wettelijk kader.

De ILT heeft de volgende aanmerkingen op de voorliggende aanvraag:

1. BBT

Voor de verwijdering van (a) korte keten PFAS en PFAS-prescursoren uit al het afvalwater, en (b) lange keten PFAS uit twee specifieke afvalwaterstromen wordt niet aantoonbaar aan BBT voldaan.

Zolang er niet aan BBT wordt voldaan is de lozing niet vergunbaar. Bovendien geldt op basis van de Algemene Beoordelingsmethodiek (ABM) voor ZZS lozingen het volgende: *“Bij de bepaling van de mate van sanering, dienen hier in beginsel de technieken toegepast te worden, die het meest vergaand zijn binnen de verzameling technieken die als BBT geclassificeerd kunnen worden”*.

a. Verwijdering van korte keten PFAS en PFAS-prescursoren

Op basis van wetenschappelijk onderzoek² kan niet geconcludeerd worden dat actief kool geldt als één van de beste beschikbare technieken (hierna BBT) voor de verwijdering van korte keten PFAS (<C8) of PFAS-prescursoren zoals HFPO-DA (GenX), 6:2 FTS, PFOSA, 8:2 diPAP. Daaruit blijkt immers dat de effectiviteit van de verwijdering van PFAS afneemt naarmate de keten korter is en dat ook prescursoren vaak minder efficiënt worden afgescheiden. Hierdoor kan het verwijderingsrendement zelfs beneden de 50% liggen. Er zijn technieken die korte keten PFAS en PFAS-prescursoren met een hoger rendement kunnen verwijderen. Daarom kan actief kool voor deze PFAS niet als BBT beschouwd worden.

¹ Uit de aanvraag blijkt dat onder de categorie ‘overige PFAS’, 26 PFAS vallen; t.w. PFBA, PFPA, PFHxA, PFHpA, PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTriDA, PFTeDA, PFHxDA, PFODA, PFBS, PFPS, PFHxS, PFHpS, PFDS, 4:2 FTS, 6:2 FTS, 8:2 FTS, 10:2 FTS, PFOSA, N-MeFOSA, N-MeFOSAA, N-EtFOSAA, 8:2 diPAP.

² Zie BBT-studie voor de zuivering van met PFAS belast bedrijfsafvalwater en bemalingswater van het Vlaams Kenniscentrum voor BBT (VITO) van september 2023.

ILT

Veiligheid en instituties
Publieke instellingen
Bedrijven

Datum

6 februari 2025

Ons kenmerk

564268

ILT

Veiligheid en instituties
Publieke instellingen
Bedrijven

Datum

6 februari 2025

Ons kenmerk

564268

b. Verwijdering van lange keten PFAS uit licht beladen afvalwaterstromen

Op basis van wetenschappelijk onderzoek blijkt dat actief kool kan gelden als BBT mits het type actief kool, de standtijd van het filter en het aantal filters dat in serie wordt gehanteerd is afgestemd op de types PFAS die verwijderd moeten worden en de aanwezigheid van andere componenten in het influent. Uit de praktijk blijkt dat een verwijderingsrendement van 90 – 99% haalbaar zou zijn.

CFS wilt (i) afvalwaterstromen waarvan onbekend is of die PFAS bevatten en (ii) afvalwaterstromen met PFAS concentraties beneden een door haar vastgestelde grenswaarde behandelen met actief kool. Echter omdat zij niet meer dan €284.300 per jaar aan deze opstelling wilt uitgeven, is het verwachte verwijderingsrendement 55%. Vanwege dit verwijderingsrendement kan de opstelling niet als BBT voor de verwijdering van lange keten-PFAS uit deze afvalwaterstromen worden beschouwd.

2. Ingangscontrole

In de bedrijfsvoering van CFS is niet afdoende geborgd dat de PFAS lozing is beperkt tot de vracht die wordt aangevraagd.

a. Indeling naar PFAS-verdacht

In de voorliggen aanvraag staat dat wanneer de ontdoener aangeeft dat er geen PFAS aanwezig is of dat de concentratie kleiner is dan de grenswaarde de afvalstroom als regulier wordt aangemerkt (i.e. niet PFAS-houdend), tenzij dit op basis van kennis en ervaring van CFS wel wordt verwacht.

Deze handelwijze toont onvoldoende borging aan omdat;

- i. Ontdoeners geen bedrijfseconomisch belang hebben om zorgvuldig te onderzoeken of er PFAS in haar afvalstoffen aanwezig zijn én of de concentratie dan boven de door CFS vastgestelde grenswaarde uit zou komen. Ontdoeners hebben wel bedrijfseconomisch belang om te veronderstellen dat dit niet het geval is.
- ii. CFS niet specificeert welke afvalstromen zij op basis van haar kennis en ervaring beschouwt als PFAS verdacht.

b. PFAS analyse

De specifiek genoemde PFAS die CFS wilt lozen, betreffen deels zogenaamde 'arrowheads', d.w.z. PFAS-verbindingen die dermate persistent zijn dat ze vrijwel niet verder degraderen. Het is echter zo dat een afvalstroom (significante) hoeveelheden 'PFAS-precursoren' kan bevatten die niet kunnen worden gemeten met het voorgestelde PFAS-29 meetpakket. Deze precursoren zullen in de loop van de tijd door oxidatieve processen geleidelijk degraderen tot arrowheads, die wél met het voorgestelde pakket kunnen worden gemeten. Daarom zouden de PFAS-analyses die CFS uitvoert vooraf gegaan moeten worden door een TOP-assay (total oxidizable precursor assay). Met dit assay worden eventueel aanwezige (niet-meetbare) PFAS-precursoren in een monster eerst (versneld) zoveel mogelijk omgezet naar (meetbare) PFAS-arrowheads.

3. Lozing van andere PFAS dan specifiek aangevraagd

Voor de lozing van PFAS, anders dan de specifiek aangevraagde PFAS verzoekt CFS nadrukkelijk om geen algemeen verbod in de vergunning op te nemen. Daarmee vraagt ze de facto een blanco cheque aan. Dat is niet vergunbaar. Het is aan CFS om door middel van monsternamen en analyse van het influent en effluent, een robuuste

ingangscontrolle, en verwijderingstechnieken te borgen dat er geen andere PFAS wordt geloosd dan specifiek aangevraagd.

Ik adviseer u om de aanvraag te weigeren op basis van hetgeen ik onder (1) en (3) heb gesteld.

Mocht u besluiten om de aanvraag op basis van alle bovenstaande punten toch te laten aanvullen, alvorens een ontwerpbesluit te nemen ten aanzien van de aanvraag, dan adviseer ik er op toe te zien dat die informatie in een zodanige vorm wordt aangeleverd, dat een goede en efficiënte afhandeling van de aanvraag mogelijk is.

Indien de aanvrager de gevraagde aanvullingen niet binnen de door u gestelde termijn worden ingediend of indien de aanvullingen niet afdoende zijn, adviseer ik u de aanvraag alsnog buiten behandeling te stellen.

Verzending en publicatie

Deze brief wordt tevens gepubliceerd op de website van de ILT.

DE INSPECTEUR-GENERAAL LEEFOMGEVING EN TRANSPORT,
namens deze,

DE INSPECTEUR ILT/TEAM BEDRIJVEN
namens deze,

Senior inspecteur

ILT

Veiligheid en instituties
Publieke instellingen
Bedrijven

Datum

6 februari 2025

Ons kenmerk

564268